

4. Чухрай Н.І, Сухомлин Л.Є., Проблеми виходу європейських підприємств на європейський ринок [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/natural/vnulp/Ekonomika/2010_684/19.pdf.

5. Що зміниться після підписання Угоди [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://img.pravda.com.ua/files/3/e/3e032ad-ugoda.html>.

Якимчук І.О.,

*студентка 2 курсу соціально-правового факультету,
Національний університет «Одеська юридична академія»*

РОЗВИТОК ФІНАНСОВОГО РИНКУ В УКРАЇНІ

Ринок фінансів — це ринок, на якому відбувається обмін фінансовими ресурсами, надання кредиту та мобілізація капіталу.

Проблема українського ринку фінансових послуг полягає у відсутності в нього фінансових ресурсів для забезпечення інвестиційного попиту з боку реального сектору економіки. Відповідно вирішення цієї проблеми передбачає створення умов, які б дозволили додатково залучити внутрішні фінансові ресурси, зокрема, заощадження населення та «тіньовий капітал», до інвестиційної діяльності, а також створити привабливі умови для іноземних інвесторів.

Основною проблемою є проблема мобілізації ресурсів. Здійснювати мобілізацію фінансових ресурсів можуть різні установи або компанії.

По-перше, це банки. Однак банків в Україні занадто багато (близько 180), тому фінансові ресурси є досить розпорощеними. Крім того значна частина коштів сьогодні перебуває в безготівковій формі, обслуговуючи «тіньовий» капітал (близько 40 млрд. дол. США) та у формі заощаджень населення поза банками (за різними оцінками 10-15 млрд. дол. США). І це при тому, що загальні активи банківської системи України становлять всього лише 5 млрд. дол. США. Для порівняння, в Польщі працює близько 80 банків, а їх сумарні активи складають 70 млрд. дол. США.

По-друге, акумулюванням та інвестуванням фінансового капіталу займаються різноманітні учасники фондового ринку: інвестиційні компанії та фонди, трастові компанії (довірчі товариства). Вагомими учасниками фондового ринку можуть бути пенсійні фонди. Банки також є потенційними гравцями на ринку цінних па-

перів, оскільки цінні папери є привабливим джерелом забезпечення ліквідності.

Однак усе це є справедливим за умов розвиненого фондового ринку, ми в Україні, на жаль, поки що не маємо. Слабкість фондового ринку України виражається в таких основних моментах: недостатня ліквідність фондового ринку; переважання державних цінних паперів; недостатня прозорість діяльності емітентів та професійних учасників ринку; нерозвиненість правової бази, неадекватність її сучасним вимогам діяльності на ринку фінансових послуг. Недостатня ліквідність українського фондового ринку пояснюється малими обсягами фінансових потоків, які обертаються на ньому. Ліквідність фондового ринку визначається тим, наскільки він може забезпечити достатній попит на певні цінні папери. Однією з найбільших проблем залишається прозорість фондового ринку. Адже на сьогоднішній день більшість операцій з купівлі-продажу цінних паперів (більше 90 %) відбуваються поза біржами. За таких умов неможливо забезпечити потенційних учасників ринку цінних паперів необхідною інформацією, порушуються умови чесної конкуренції. Фактично, емітенти цінних паперів втрачають можливості підвищення вартості своїх акцій.

В Україні ще не сформувалася корпоративна культура, яка б була внутрішнім поштовхом активного виходу підприємств на фондовий ринок. Менеджери підприємств ще не навчилися працювати заради підвищення доходів акціонерів, а не своїх власних.

Аналогічні провали в розумінні сутності фондового ринку існують і серед усього населення, яке довіряє вкладенню коштів в акції інвестиційних компаній ще менше ніж розміщенням своїх заощаджень у банківському секторі.

Створення фінансових конгломератів, у яких холдингова компанія чи іншим чином консолідований власник володіє декількома фінансовими інститутами, що надають фінансові продукти, які відносяться до різних секторів фінансового ринку; перехресні пропозиції фінансових продуктів: банками — страхових, фондових, пенсійних, колективних інвестицій тощо, страховими та брокерсько-дилерськими компаніями — банківських; сек'юритизація фінансових продуктів; взаємне проникнення різних напрямків фінансового бізнесу в результаті виникнення нових фінансових інструментів, в умовах якого

комбіноване надання фінансових стає домінуючою тенденцією; підвищення ролі небанківських фінансових інститутів та підвищення їх рівня кооперації з банківським сектором, в результаті чого процедури ліцензування, нагляду та регулювання різних фінансових компаній набувають цілком загальних рис; зміна якісних і кількісних характеристик ризиків, які виникають на фінансових ринках, що обумовлені надзвичайно стрімкою динамікою розвитку фінансової сфери; консолідація бізнес-структур через процедури злиття й поглинання та створення на цій основі мегабанківських і мегафінансових структур, які, з огляду на стрімку динаміку переорієнтації потоків грошей та капіталу, будуть афілійовані із транснаціональним капіталом. Зважаючи на сьогоденні реалії фінансового ринку України, гострої необхідності у створенні мегарегулятора на даному етапі ще не спостерігається, але вказані об'єктивні тенденції розвитку сучасного фінансового ринку вимагають формування адекватної середньотривалої довгострокової фінансової політики на макрорівні.

Ринок фінансових послуг є інфраструктурою, яка вимагає комплексного підходу до вирішення своїх проблем.

Це формування фінансових супер-ринків, де один або декілька фінансових посередників пропонують клієнту весь спектр фінансових послуг.

Розвиток ринку фінансових послуг передбачає стратегічної постановки завдань та підтримки їх виконання як з боку урядових, так і неурядових організацій.

Розвиток інфраструктури фінансових ринків вимагає об'єднання зусиль держави та професійних учасників цих ринків з метою забезпечення необхідного ресурсного потенціалу перетворень. Лібералізація функціонування ринків фінансових послуг передбачає створення умов для більшої самостійності та незалежності від держави їх учасників.

Література

1. Ковтун Г.Н Проблеми регулювання ринку фінансових послуг в Україні / Г. Н. Ковтун. — Економіка і фінанси, 2003. — № 7. — С. 15-18.
2. Василюк О. Д. Теорія фінансів: Підручник. — К.: НІОС, 2000. — 416 с.
3. Барабашук О. М. Ринок фінансових послуг в Україні / Барабашук О. М. Економіка і фінанси. — 2004. — № 2. — С.17-19.